

Pestprotocol School met de Bijbel Randwijk

Doel:

“ Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.”

Door de belangrijke regels en afspraken zichtbaar te maken in de school kunnen kinderen en leerkrachten, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Leerkrachten en de medezeggenschapsraad hebben kennis genomen van dit protocol.

Aandachtspunten:

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school aan willen pakken. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen. Leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers hierna genoemd: ouders
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.
- De vertrouwenspersoon van onze school is Mirjam Floor.
- Ieder kind is een uniek schepsel van God met zijn of haar gaven en talenten. Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich veilig voelen bij ons op school. Dit laten wij blijken door ieder kind te accepteren zoals hij is. Als leerkracht ben je een voorbeeld voor de rest van de groep. Zorg daarom dat je kinderen op een positieve manier benadert. Maak geen kwetsende of rolbevestigende opmerkingen.
- Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

Signalen van pesten kunnen o.a. zijn:

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- briefjes doorgeven
- beledigen
- opmerkingen maken over kleding
- isoleren/ negeren
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- op weg naar huis achterna rijden
- naar het huis van de gepeste gaan
- bezittingen afpakken
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer

Drie belangrijke voorwaarden in een klas.

1: Ieder kind moet zich veilig voelen binnen de groep. Accepteer een kind zoals hij is.

2: Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep!

3: Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij: je mag niet klikken, maar... als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.

Plan van aanpak:

- Ieder cursusjaar wordt in een vergadering het pestprotocol aan de orde gesteld (directie zet het op de jaarkalender)
- Kinderen die opvallen na het invullen van ZIEN worden met de interne begeleider besproken.
- De kinderen van groep 5-8 vullen jaarlijks de leerlingen vragenlijst in, uit ZIEN. Voor groep 1-4 wordt een sociogram gemaakt in ParnasSys.
- Ieder jaar wordt de bond tegen het vloeken op school uitgenodigd om een presentatie te houden in groep 3 en groep 8.
- Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor de leerlingen. Binnen de school hebben we 6 basisregels. Deze regels hangen in iedere klas en in de school.
- We werken op school met de methode Goed Gedaan. Iedere twee weken worden de lessen in de klassen gegeven en gaat er een ouderbrief mee naar

huis. De regel die in die weken centraal staat wordt in de klas en op twee plekken in de school opgehangen zodat het voor iedereen zichtbaar is

De 6 basisregels:

1. God liefhebben boven alles en je naaste als jezelf.
2. We helpen elkaar.
3. We respecteren elkaar.
4. We luisteren naar elkaar.
5. We zorgen voor een schone school en plein.
6. We gaan netjes om met de spullen van een ander en die van onszelf.

De 16 regels van Goed Gedaan:

1. Vind je iets nieuws spannend of raar? Je went vanzelf echt waar!
2. Iedereen is anders, en dat is goed! Spreek wel af hoe je het samen doet!
3. Plagen is leuk als je op tijd stoppen kan! Pesten is gemeen!
Zeg daar altijd iets van!
4. Wil je iets vertellen of meedoen met het spel? Wees aardig, dan mag het meestal wel!
5. Alles goed doen? Dat zal niet gaan! Wees trots op wat je wel goed hebt gedaan!
6. Wil je samen spelen? Maar allebei een ander spel? Zo lukt het samen wel!
7. Ben je te druk? Zet jezelf dan op stop! Even rustig worden daar knap je van op!
8. Hoe voel ik mij? Ben ik bang, boos verdrietig of blij?
9. De een vindt dit, de ander dat, roep dan niet: wat raar! Iedereen kijkt er anders naar houd dus rekening met elkaar!
10. Let je alleen op wat vervelend is dan word je een mopperaar! Wie aan de leuke dingen denkt is vrolijker, echt waar!
11. Kies goed! Denk na voor je iets doet.
12. Jezelf troosten? Niks gevaarlijks doen? Dat kun jij echt! Zeg tegen jezelf wat mama altijd zegt!
13. Even boos op elkaar? Maak het snel weer goed! Zeg sorry, geef een hand en zorg dat je weer aardig doet.!
14. Mag je niet meedoen deze keer? Speel even iets anders! Dan lach je weer!
Zet ruzie op tijd stop en los het daarna samen op!
15. Ben je boos of bang? Word je ergens verdrietig van? Vertel het aan iemand die je helpen kan!
16. Droomwensen komen niet vaak uit, weet je maar met een slim plan soms wel een klein beetje!

Pesten wordt in 4 stappen aangepakt:

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

1. Er eerst zelf (en samen) uit te komen.
2. Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.
3. De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verheldering gesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen

en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen / ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie bij consequenties).

4. Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest /ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties). Voor een analyse van het pestprobleem wordt gebruik gemaakt van het handelingsplan in 5 stappen van de methode Goed Gedaan (zie map "schoolbreed"). Ook wordt vertrouwenspersoon geïnformeerd (Ib er). In de klassenmap wordt een aantekening gemaakt van de naam van de pester en de toedracht van de situatie. Bij de derde melding worden de ouders op de hoogte gebracht en komt er een notitie van het gesprek met de ouders, en de aanleiding in ParnasSys. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

Consequenties:

De gevolgen zijn opgebouwd in 5 fases; afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn/ haar pestgedrag en geen verbetering vertoond in zijn / haar gedrag:

Fase 1:

- Een deel van een pauze, één, of meerdere pauzes binnen blijven
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn
- Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem
- Door gesprek: bewustwording voor wat het met het gepeste kind doet.
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. Een alternatief bieden voor het ongewenste gedrag, hoe kan het anders? De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

Fase 2:

- Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in ParnasSys. Ook heeft de school al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Fase 3:

- Bij aanhoudend pestgedrag wordt deskundige hulp ingeschakeld zoals de Marant, de schoolarts of schoolmaatschappelijk werk.

Fase 4:

Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling (de pester) tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen

op een andere school behoort tot de mogelijkheden. Dit gaat in overleg met de interne begeleider. Ook wordt het team geïnformeerd tijdens een teamvergadering

Fase 5:

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

Tips

Tips voor de begeleiding van de gepeste leerling:

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).
- Het gepeste kind niet over beschermen. Bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Je plaatst het gepeste kind dan in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs toe kan nemen.

Tips voor het begeleiden van de pester:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).
- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school:
- Kind leren, niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-denk-doe-houding' aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind, wat is de oorzaak van het pesten?
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie
- Voortdurend gevoel van buitengesloten voelen
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan

- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

Adviezen aan de ouders van onze school:

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- Besteed extra aandacht aan uw kind
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen

Cyberpesten:

Pesten is vaak onzichtbaar voor een leerkracht. Voor cyberpesten geldt dit des te meer. De impact van cyberpesten is groot, groter zelfs dan face to face pesten, onder andere vanwege het anonieme karakter. Het is erg bedreigend als je niet weet wie jou pest. Wie kun je nog vertrouwen? Ook het feit dat je bijna niet aan je pester kan ontsnappen is een belangrijk verschil. Als je op straat wordt gepest kan je naar huis maar cyberpesten volgt je tot in je huis. Ook de boodschap blijft langer hangen: deze staat immers op internet.

Kinderen moeten weten dat cyberpesten ook echt pesten is. Praat erover met de groep a.d.h.v. een fictief verhaal. Dan komen wellicht de verhalen bij de kinderen los

en dat geeft je waardevolle informatie om in je klas met de kinderen het gesprek aan te gaan

Een verhaal:

“Een onderwijzeres in New York onderwees haar klas over de gevolgen van pesten. Ze gaf hen de volgende opdracht.

Ze gaf alle kinderen in de klas een stuk papier en zei hen het te verfromfaaien, het te verkreukelen, er een prop van te maken, het op de grond te gooien en er op te stampen. Kortom er echt een puinhoop van te maken, maar het niet te verscheuren. De kinderen vonden dat wel een leuke opdracht en deden hun best het blad zo veel mogelijk te verkreukelen.

Toen kregen ze de opdracht om het papier voorzichtig weer open te vouwen, zodat het niet scheurde en het weer glad te strijken. Ze liet hen zien hoe vol littekens en vuil het papier was geworden.

Toen zei ze de de klas dat ze het papier moesten zeggen dat het hen speet dat ze het zo verkreukeld hadden. Maar hoe vaak ze ook zeiden dat het hen speet en hoe ze hun best ook deden om de kreukels weer uit het papier te halen, het lukte hen niet om het blad in de vorige gladde staat terug te krijgen.

Ze wees haar leerlingen op alle littekens die ze achterlieten. En dat die littekens nooit meer zullen verdwijnen, hoe hard ze ook probeerden ze te repareren. Dat is wat er gebeurt als een kind een ander kind pest. Je kan zeggen dat het je spijt, je kan proberen het weer goed te maken, maar de littekens zijn er en die blijven. Mensen van 80 kunnen nu nog navertellen hoe ze op de lagere school gepest werden. De kreukels gingen er niet meer uit.

De gezichten van de kinderen in de klas vertelden haar dat haar boodschap was overgekomen.